

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Parohiile cl. I. și II. pe un an . 400 Lei Parohiile cl. III. și subclasă . . 300 Lei Pentru preoți și particulari . . . 300 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . 500 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”. Iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>Pentru publicații oficiale, concursuri edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	--

SFT. EPISCOPIE ORT. ROM.
A CARANSEBEȘULUI

Nr. 1758 Pres. 1942.

Veniamin,

din îndurarea lui Dumnezeu dreptcredinciosul Episcop
al Eparhiei Caransebeșului.

Iubitului Cler și Popor din această de Dumnezeu păzită Eparhie:
Har și pace de la Dumnezeu Tatăl și de la Domnul nostru Iisus Hristos,
iar de la Noi arhierescă binecuvântare.

„Aceasta este ziua care a făcut-o Domnul,
să ne bucurăm și să ne veselim într'ânsa”

Jubiții mei fii sufletești,

Hristos a înviat!

Aceasta este solia ce vi-o aduc astăzi cu părintească dragoste la acest praznic de bucurie al tuturor creștinilor. Cu această bucurie a biruinței se salută astăzi toți fiii Bisericii noastre dreptmăritoare. Aceste binețe creștine, pline de credință, vestesc până la sfârșitul veacurilor biruința jertfei și a iubirii Mântuitorului nostru Iisus Hristos, cea mai mare biruință ce a fost vreodată în lume. Aceste binețe mărturisesc nesdruncinată credință a noastră în dumnezeirea lui Hristos, învierea Lui din morți, „cu moartea pe moarte călcând”, fiind cea mai sublimă mărturisire a dumnezeirii Lui. Și ca să vă împărtășiți și voi de bucuria acestei solii de biruință, V-ați grăbit cu toții la acest praznic al sufletelor, ca să răspundeți la binețe, cu credință tare și neclintită:

„Adevărat c'a înviat”!

Mântuitorul Hristos cel ce s'a răstignit în zilele lui Pilat din Pont, n'a fost om ca toți oamenii, ci a fost însuși Fiul lui Dumnezeu, care cu voia Tatălui și din iubirea nemărginită față de oameni a luat chip de rob pentru a pătimi batjocuri și chinuri și moarte pe Cruce pentru izbăvirea omeneirii din robia păcatului și a morții. El a venit în lume „să se nască și să crească, să ne mântuiască“.

Prin învierea Sa din morți a adeverit că a fost „Dumnezeu adevărat din Dumnezii adevărat, născut iar nu făcut“, care ca om a pătitit, a murit și s'a îngropat, iar ca Dumnezeu a înviat din morți cu mărire pentru a noastră mântuire, „celor din mormânturi viață dăruindu-le“.

Din această minune veți înțelege cu toții măreția misiunii venirii Mântuitorului din cer pe pământ și cauza morții și învierii Lui, precum și cauza bucuriei ce o simțim toți creștinii, bogați și săraci, tineri și bătrâni deopotrivă și cauza sărbării cu atâta evlavie creștină a acestei minuni din partea întregii creștinătăți. Copleșiți de măreția acestui praznic răsună în bisericuțele noastre de pe întreg cuprinsul țării cântarea de slavă: „aceasta este ziua care-a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într'ansa“.

Această solie de bucurie au dus-o mironosițele muieri, apostolii cari s'au întors dela groapa goală și o ducem noi toți prin binețele ce ni le dăm unul altuia în această sfântă zi. Sfinții Apostoli însuflețiți de credința în înviere au prins curaj și au dus cuvântul Evangheliei Domnului până la marginile lumii, nelăsându-se înfricați de nimic, căci aveau asigurarea Mântuitorului: „iată Eu cu voi sunt în toate zilele până la sfârșitul veacurilor“ (Mat. XXVIII. 20) „îndrăzniți, Eu am biruit lumea“ (Ioan XVI. 33). Pe această certitudine a învierii s'a zidit Biserica lui Hristos, „pe care nici porțile iadului nu o vor birui“ (Mat. XVI. 18).

Iisus Hristos ca să plinească voia Tatălui „a fost ascultător până la moarte“ și a murit binecuvântând pe cei ce l-au omorât, dovedind până la ultima clipă a vieții Sale sfinte dragostea Sa nețărmurită față de omul căzut în păcat. „Pentru aceasta — cum spune sf. Ap. Pavel — și Dumnezeu L-a preînălțat și L-a dat un nume mai pre sus de tot numele, ca în numele lui Iisus să se plece tot genunchiul, și al celor cerești și al celor pământești și toată limba să măsturească că Iisus Hristos Domnul este într'u mărirea lui Dumnezeu Tatăl“ (Filipeni II, 9—11).

Pentru jertfa Lui fără de seamă ne plecăm genunchii plin de pocăință și smerită rugăciune înaintea Sf. Cruci și ne rugăm: „Crucii tale ne închinăm Stăpâne și sfântă Invierea Ta o laudăm și o mărim“. Prin cruce ne-a venit izbăvirea, prin cruce s'a făcut răscumpărarea din păcat și împăcarea cu Dumnezeu. De aceea numai în lumina învierii putem înțelege mai bine măreția jertfei de pe Golgota a Fiului lui Dumnezeu, Hristos prin învierea sa din morți „din moarte la viață și de pământ la cer ne-a trecut pe noi“.

Invierea lui Hristos este temelia credinței noastre, pentru că „de n'a înviat Hristos zădarnică este propoveduirea noastră“ — ne asigură sf. Ap. Pavel (I. Cor. XV. 14).

Biserica noastră are la temelia ei această credință în Invierea Domnului, de aceea toate vrăjmășiile îndreptate contra ei au rămas zadarnice, și nu au putut-o clăti, deoarece este zidită pe temelia adevărului propovedit de Iisus Hristos. De aceea trebuia, iubiți credincioși, să ne alipim cu toată credința și cu tot sufletul nostru de Biserica noastră strămoșească ortodoxă, pe care a întemeiat-o și o conduce Mântuitorul Hristos, ca singurul ei cap, și prin urmașii apostolilor, cari sunt episcopii și preoții lor. „Ca să nu mai fim copii și jucăria valurilor purtați încoace și încolo de orice vânt al învățăturii prin înșelăciunea oamenilor, spre umblirea răstăcirii, ci fiind credincioși adevărului prin iubire să sporim într'u toate, pentru El, care este capul: Hristos“. (Efeseni, IV. 14—15).

În ea trebuie să trăim, căci afară de ea nu este mântuire. Biserica ne-a fost razim în trecut și ne va fi în viitor farul de lumină al vieții neamului. Ea binecuvântă lupta eroică a armatei noastre pentru biruința contra dușmanilor sfintei Cruci și pentru asigurarea unui viitor demn de menirea neamului nostru pe aceste meleaguri și pentru a-și putea împini mistanul

lăsată de Dumnezeu în mijlocul celorlalte popoare. Biserica este corabia mântuirii și ne poartă nevătămați pe marea cea înviforată a vieții, pentru că Hristos este la cârma ei. De ce să stăm la o parte și să nu ne urcăm în această corabie, care singură numai ne poate duce la limanul mântuirii? Ea cheamă cu glasul ei de mamă bună la sânul ei ocrotitor sufletul nostru sbuciumat mai ales în zilele de grele încercări prin cari trecem. Se pare că ne rușinăm de viața noastră păcătoasă și nu ne ducem la biserică ca să nu auzim cuvântul de mustrare al Evangheliei și să nu ne tulbure viața fără Dumnezeu pe care o ducem. Dar Mântuitorul Hristos a venit să mântuie pe cel păcătos și ne vrea pe toți în casa Lui, căci ne asigură că „pe cel ce vine la Mine nu-l voi scoate afară”. El vrea ca să înviem prin El la o nouă viață prin Duh, căci „sfârșitul legii este Hristos a tot celui ce crede” și că „chemând numele Domnului, ne vom mântui”.

Iubiții mei fii sufletești,

Vremurile grele prin cari trecem, zăngănitul armelor, durerile și lipsurile cele multe ale vieții nu trebuie să ne întunece bucuria acestei sfinte zile a luminoasei „Invieri”, care este „praznicelor praznic și sărbătoare este sărbătorilor”, „întru carea binecuvântăm pe Hristos întru toți vecii”. Bucuria învierii întrece toate bucuriile lumii acesteia, pentru că este bucuria sufletului, a învierii din moartea păcatului în care a căzut omerirea. Aceasta este „Ziua învierii, popoarelor să ne luminăm, că din moarte la viață și de pe pământ la cer Hristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi”.

Aceasta este ziua dragostei, a împăcării, „care a deschis nouă ușile raiului, Paștile cele ce sfințesc pe toți credincioșii”. Ca să putem simți în toată măreția lui bucuria acestui praznic trebuie „să ne curățim simțirile”, să scoatem din inimile noastre toate patimile, făcând loc iubirei frățești ca să putem cânta și noi: „Ziua învierii să ne luminăm cu serbarea și unii pe alții să ne îmbrățișăm, să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi, să iertăm toate pentru Inviere și așa să strigăm: Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din mormânturi viață dăruindu-le” (catavasiile Paștilor).

Din această putere a dragostei, care covârșește toate, răsar toate bunurile pentru sufletul nostru. De aceea lăsați la o parte toată grija cea lumească și grăbiți-vă cu mic cu mare, cu inimă curată și împăcați în suflet cu toții, ca să vă împărtășiți din bucuria acestui luminos praznic, plecându-Vă inimile la picioarele Mântuitorului, căci El ne spune: „Eu sunt învierea și viața, cel ce crede în Mine, deși va muri, viu va fi”. (Ioan XI, 25). Faceți pe Hristos stăpân al vieții voastre, El să vieze în voi, cu darurile Sale cele bogate, cu iubirea Sa cea vecinică, ca să deveniți „făptură nouă”. Hristos Domnul trebuie să învie în sufletele noastre, să fie puzura viu în inimile noastre, clipă de clipă, în casele noastre, în purtările noastre, în vorbele și acțiunile noastre. Duhul cel sfânt al Lui, să pătrundă în ființa noastră, ca să ne călăuzească pașii pe calea Luminii Lui „care luminează tuturor” calea spre mântuire. Și aceasta nu se va putea ajunge decât numai prin răstignirea boldurilor trupului „să ucidem cu Duhul faptele trupului ca să fim vii” (Rom. VIII. 13) „să fim morți pentru păcat, dar vii pentru Dumnezeu prin Iisus Hristos Domnul nostru” (Rom. VI. 11).

Ca să murim însă cu Hristos trebuie să suferim cu El „să ne lepădăm de noi, să luăm crucea și să-I urmăm Lui”. Eroii noștri scumpi merg la moarte pentru izbăvirea Patriei cu credința în Mântuitorul nostru Hristos, care-i călăuzește pe urnele jertfei spre a ajunge la viața cea vecinică pentru izbânda Crucii împotriva celor fără Dumnezeu. Poporul nostru, stând în slujba Țării și Neamului se roagă Tatălui ceresc, ca după ce a ajuns Vinerea patimilor, să-i ajute, ca întreg Neamul, cu toți trații cari mai pățimesc sub stăpânire străină să ajungă și Invierea la o nouă viață națională căci „bine este, a fi toți frații împreună”.

„Români creștini, adunați-vă cu toții în lumina caldă a credinței în Dumnezeu, pentru ca să primiți din înaltul cerului în sunet de clopote semnul credinței vecinice a Dumnezeului nostru ocrotitor“, este îndemnul creștinesc pe care ni-l face viteazul și înțeleptul Conducător al Statului în aceste vremuri de grea cumpănă, când se hotărăște soarta popoarelor pentru mulți ani înainte și pe care suntem datori să-l urmăm cu toții.

Iubiții mei fii sufletești,

Pentru a ne putea împărtăși din darurile acestui prea luminat praznic creștinesc Vă îndemn și sfătuiesc să împliniți îndemnul cântării: „*Invierea lui Hristos văzând, veniți toți credincioșii să ne închinăm sfintei Invieri a lui Hristos, căci iată a venit prin Cruce bucuria a toată lumea*“. Eu, părintele vostru sufleteș vin cu inima caldă și cu cuvântul meu plin de iubire cu acest prilej la voi, pentru a-mi împărtăși bucuria mea cu bucuria voastră și pentru a mă ruga împreună cu voi ca bunul Dumnezeu să ne facă vrednici de darurile acestei mărite sărbători. Deschideți-Vă larg inimile voastre pentru dragostea către fratele și deaproapele vostru, plină de milostenie către cei nevoiași și lipsiți, către văduvele și orfanii eroilor ce și-au vărsat sângele pentru Țară și neam, ajutându-i cu obolul vostru cu dragă inimă, ca să se poată bucura și ei de acest praznic.

Venind la voi cu aceste sfaturi și îndemnuri părintești Vă doresc din toată inima ca să petreceți acest praznic luminos, cu toți cei dragi ai voștri, cu bucurie și mulțumire sufletească și cu nădejde în Dumnezeu și să-l ajungeți cu toții în pace mulți ani.

Impărtășindu-Vă arhierestile Noastre binecuvântări am rămas,

Caransebeș, la praznicul Invierii Domnului din anul 1942.

Al vostru al tuturor de tot bine voitor:

† **Veniamin,**
episcop

Crucea Domnului.

Năvala de lumină a sfintei Învieri alungă în goană vitează pe strigoi durerilor omenești. Ca un clopot imens, cerul cuprinde sub vraja armoniei sale întreg pământul.

Farmecul biruinții ne-a răpit și pe noi, însiruindu-ne în cetele osanatorilor. Deacum suntem crainici ai minunii supralumești și strigăm pe întrecute: *Hristos a înviat!*

Dar parecă în străfundurile ființei noastre mai stăruie încă frica de moarte. O trădează precipitata orientare, ca și florul ce-i stăpânește pașii. Par'că refuzăm să legăm frumusețea zilei triumfale de zalele chinuitoarelor zile din ajun?!

Spectrul morții se înfiripează și stăruie latent în noi. Din umbra unei cruci, la margine de orizont, în dosul căreia se săpase în coasta dealului de piatră, mormântul...

Cu adevărat, moartea a pironit în inima omului puterea ei seculară și toate biruințele împotriva-i nu tac decât să vestească neîntrecuta ei îndărătnicie.

Și totuși, suntem în anul dela mântuire unamienouăsutepatruzecișidoi: în bimilenara noastră existență lumina învierii lui Hristos nu a pătruns încă deplin. Aci; în tainicele cute ale inimei omenești, rezidă frica de moarte; de aci pornesc și frământările noastre sterile.

Dar, cu această inimă prin nimic mai mult ca jidovii proslăvim biruința Domnului. Cu această inimă nu simțim nici vraja minunatelor Sale cuvinte *iubiți-vă unii pe alții*, culese de El sub orizontul candid al Răsăritului, din podobeale firii și din cugetul pruncilor nevinovați; *poruncile Domnului*, cum le numim în graiul Bisericii noastre spre a ne feri de călcarea lor.

Cu inima nepătrunsă de lumină, senzul răstignirii se vede confuz. Iar istoria lemnului sfânt, bizară și neverosimilă.

Ci iată, că de când Iisus a ridicat pe crucul Golgotei toată neputința noastră, Crucea nu mai înfioară inimile curate și ușurate. Stâlpul ei a strivit doar moartea, și Golgota s'a prefăcut în brâu de isvoare cerești!

Aceasta e opera lui Iisus, de o simplitate măreață și mărețic neajunsă!

Sub acest unghiu privite, modestele instrumente cu cari El a chivernisit lucrarea de mântuire apar de nebanuită valoare. Pentru inimile credincioase sunt sfinte și răspândesc liniște, alungând orice șfială, desgust și frică de moarte.

Odinioară apostolul neamurilor, Pavel, așa scria celor șovăitori în credință, *să nu-mi fie*

mie a mă lăuda fără numai în Crucea Domnului. Căci, precum însuși mărturisea: pe Iisus cel răstignit, pe Acela propovăduesc.

Crucea, limba clopotului biruinții cerești, risipește toată durerea. Nu brațe împietrite în desnădăjduită resemnare, întinse spre țăriile cerului, ci far ce împrăștie întunerecul — brațe ce împart lumină, și tărie, și vieață; brațe cari primesc și împart harurile divine, pentru încălzirea vieții noastre creștine.

În dosul Crucii nu mormântul morții se ascunde, ci al vieții, din care a ieșit Iisus cel înviat.

La căpătâiul ei neamul creștinesc nu bocește moartea, ci cântă tropare de proslăvire strigând: *Crucii tale ne închinăm Hristoase și sfântă învierea Ta o lăudăm și o mărim!*

BIRUINȚA CRUCII.

De: Arhlm. L. Busuloc

Au trecut patimile Mântuitorului, acel spectacol dureros care a împlinit profețiile și așteptările unei lumi peste care trecuseră multe veacuri.

Dar, peste strigătul de triumf și de bucurie al Învierii, tot mai stăruie în sufletul nostru vaetul de durere de pe crucea Răstignirii, fiindcă de acum înainte, Crucea se va înălța misterioasă pe câmpiile nesfârșite ale istoriei, sub eterna tăcere a cerului înstelat; iar noi oamenii prosternați în umbra ei, ne vedem siliți să recunoaștem că în adevăr acest monument este opera unei energii supraomenești.

Din ce suferințe, din ce hotărâre seculară, din ce adâncuri insondabile a ieșit ea, această cruce, ca împinsă de o forță vulcanică? Ea rămâne definitiv fixată la răspântia destinului omenesc, trăgând un hotar între două lumi: lumea răsărită cu Dumnezeu și lumea împăcată cu Creiatorul ei. În adevăr, în acest mister al mântuirii omului, Crucea se înalță pe linia acelei zări unde se desprinde lumina de întunerec, ziua de noapte.

Dincolo stă sângele lui Abel, amintindu-ne crima fraternă, căci în lumea cea veche ca și astăzi acolo unde nu stăpânește Iisus, nu există un refugiu pentru cel sărac și suferind, nu-i cunoscută mila și dragostea pentru cel slab.

Dincolo de hotarul Crucii și în afară de influența ei, omenirea și-a luat ca deviză cu-

vintele fratricidului Cain și la gemetele sclavului, săracului și ale celui bolnav, ea a răspuns prin gura filosofilor, legislatorilor și preoților ei: „Sunt eu oare păzitorul fratelui meu?”

Dincoace două brațe întinse pe lemnul Crucii, însemnând o îmbrățișare a omenirii întregi într-o duiosă frăție și solidaritate. Și aceste brațe stau mereu întinse, așteptând pe sărac ca și pe bogat, pe învățat ca și pe cel neștiutor, pe păcătos ca și pe cel drept, până în ziua când din cea mai îndepărtată latură a pământului, din cea mai pustie regiune, ultimul sălbatec va veni să-și ocupe locul său.

Lumea antică n'a cunoscut această înfrățire. În imperiul roman exista o solidaritate care lega strâns pe cetățeni. Formula sacră: *civis romanus sum*, avea, ce-i drept, o mare putere în întreaga lume. Ea dădea celui care o pronunța o inviolabilă maiestate. În adevăr, este în acest sentiment de solidaritate civică ceva care ne impresionează; totuși, privit mai de aproape, acest sentiment izvoră dintr'un orgoliu egoist al acestui popor-rege. Căci orice orator ar fi lăsat nepăsători pe auditorii săi, dacă le-ar fi vorbit de supliciuul unui grec, unui barbar sau unui sclav. Astăzi, când noi apărăm pe cel nedreptățit, avem în vedere nu cetățeanul ci omul, în primul rând. Fără să se pară că exagerăm, putem afirma că ideea de umanitate s'a născut la picioarele Crucii și omenirea n'a înțeles că forma o singură familie, decât în ziua când Iisus a murit pentru durerea și nedreptatea tuturor. Și el, Iisus, a rămas până la sfârșitul veacurilor fratele și protectorul celor săraci și nedreptății. El și-a făcut din ei reprezentanții Lui aici pe pământ, până în ziua cea din urmă.

Iată cum ne înfățișează evanghelistul Matei aceea zi: Lumea și-a oprit mersul ei care părea etern. Orice zgomot pe pământ a încetat și iată toate generațiile apar înaintea supremului judecător. El ar putea să spună celor cari i-au urmat învățătura: Veniți la mine, căci am fost stăpânul vostru și mi-ați servit, v'am fost rege și voi ați vestit împărăția mea, am fost Dumnezeu vostru și voi m'ați adorat. Și totuși, Iisus nu le va spune nimic din toate acestea. El nu le va vorbi nici de împărăția Lui, nici de gloria Lui și nici despre divinitatea Lui. El le va zice: *am fost sărac*, iată titlul suprem al Fiului lui Dumnezeu, al Regelui regilor. Am fost sărac, am fost bolnav și voi ați venit să mă vedeți, și voi mi-ați dat să mănânc și m'ați îmbrăcat... Dacă n'ar exista decât acest frag-

ment din Evanghelii, noi tot ne-am da seama că numai Dumnezeu a putut vorbi astfel.

Dar, s'ar putea obiecta, că chiar acolo unde se înalță Crucea, se săvârșesc la umbra ei fapte care numai creștinești nu s'ar putea numi. Și astăzi sunt asupriți și nedreptățiți, și astăzi națiuni creștine împilează pe cele inferioare lor în cultură și civilizație. Nu se desprinde însă chiar din această impresie pe care o produc aceste fapte, cel mai puternic argument în favoarea creștinismului? De unde vine această indignare imediată, irezistibilă, care cuprinde și pe cei necredincioși? S'ar revolta ei dacă cutare crimă sau nedreptate ar fi săvârșită la adăpostul altei religii? Ceea ce-i revoltă este tocmai faptul că astfel de lucruri sunt săvârșite de creștini. Ei simt că Evanghelia este contra acestor fapte, că-i o insultă și o falsificare a le justifica în numele ei. „Dacă oamenii sunt atât de răi având o religie, ce-ar fi ei oare fără ea?”, se întreabă un om de știință. Ce era lumea înainte de Iisus, ce-ar fi lumea fără Iisus, ne întrebăm noi. Încercați, le spunem, să stingeți acest soare, a cărui lumină vă jenează și dacă prin imposibil ați reuși, abia atunci ați recunoaște, în fața îngrozitoare obscurității ce ar cuprinde lumea, care era splendoarea astrului ce s'a stins.

Descurajați în fața atâtor atacuri, unii creștini sunt ispițiți să creadă că s'a sfârșit cu biruința Crucii. Dar în acest crepuscul chiar, când lor li se pare că împărăția lui Iisus se va stinge, noi salutăm aurora unei zile a cărei splendoare abia acum o întrezărim. Căci întrebați pe acești oameni a căror amenințare vă înspăimântă, întrebați-i care este programul lor pentru ameliorarea societății și veți vedea că tot ceea ce acest program conține mai generos, mai ideal, nu-i decât un plagiat al Evangheliei.

Ce vor, în definitiv, acești oameni? *Libertate?* Iată ce spune Iisus: Regii popoarelor le stăpânesc și cei cari le împilează sunt numiți binefăcători. Între voi însă nu trebuie să fie așa. Ce vor ei? *Dreptate?* Fericiți cei ce flămânez și însetoșează după dreptate, că aceia se vor sătura, spune Mântuitorul. *Egalitate?* Iată cuvintele Evangheliei: Voi toți sunteți frați. Vor ei *desrobirea societății civile* de orice constrângere religioasă? Iisus a spus: Dați Cezarului ce-i al Cezarului și lui Dumnezeu ce-i al lui Dumnezeu. Desființarea sclavajului, protecția celor slabi, participarea largă la toate drepturile, distrugerea mizeriei și a ignoranței? Dar este el ostil, Iisus, când cel dintâi le-a proclamat toate acestea?

Ce vor încă oamenii? Sfârșitul urei naționale și a războaielor, domnia păcii? Dar unde a fost descrisă această domnie a păcii mai strălucit decât în Evanghelie, care pe vremea lui Tiberiu și Nero afirma, că moștenirea pământului va fi a aceloră cari caută și doresc pacea? Nu, Evanghelia lui Iisus nu poate fi întrecută și de aceea Crucea lui se înalță în aceste vremuri ca un far al viitorului.

Invierea Domnului.

Praznicul Paștilor este cea mai mare sărbătoare de bucurie a creștinilor, pentru că la acest praznic serbăm amintirea celei mai mari minuni a creștinismului, învierea din morți a Domnului nostru Iisus Hristos, serbăm triumful vieții asupra morții. Ziua învierii Domnului e ziua bucuriei pentru întreg neamul omenesc, pentru că e ziua în care s'a îndeplinit mântuirea noastră. Prin biruința lui Hristos asupra morții, am înviat și noi împreună cu Hristos și ne-am înnoit sufletește, eliberându-ne de sub jugul greu al păcatului ce ne apăsa din timpul neascultării strămoșului Adam.

Acum e mărire în cer și pace pe pământ. Acum ni s'a deschis din nou calea la cer, la primirea noastră de fii și moștenitori ai împărăției cerurilor.

Învierea Domnului este dogma fundamentală a Bisericii creștine și are urmări de neprețuit pentru mântuirea noastră. Credința în învierea din morți a Domnului Iisus Hristos e baza credinței creștine și a Bisericii ei. Prin învierea Sa din morți a întărit credința apostolilor săi în dumnezeirea Sa, căci numai înviind El din morți, prin puterea Sa dumnezeiască, a dovedit că e Fiul lui Dumnezeu. Apostolii fiind ferm convinși de realitatea învierii Domnului, au predicat-o pretutindeni cu mult zel, suferind cu abnegațiune toate prigonirile și chiar moartea, pentru adevărul învierii, formând ea pârghia predicii lor și argumentul lor cel mai însemnat întru dovedirea dumnezeirii lui Iisus.

Numai prin învierea Domnului Hristos s'a răspândit credința creștină în lume. Fără ea s'ar fi isprăvit istoria Lui cu moartea pe Cruce. Lumea L-ar fi considerat ca pe un simplu om, asupra căruia a triumfat moartea, iar învățăturile Lui, oricât de sublime și frumoase au fost, le-ar fi dat uitării, fiindcă le-ar fi lipsit dovada cerească, pecetea dumnezeirii Sale, semnele învingerii asupra morții și a stricăciunii. Toate

acestea însă le-a putut da învățăturilor Mântuitorului numai învierea Sa din morți. Putem zice, că învățătura Domnului nostru Iisus Hristos prin *învierea Sa* din morți a câștigat inimile oamenilor, încât și astăzi, după trecerea atâtor veacuri, domnește asupra lor.¹

Fără învierea Domnului nu s'ar fi întemeiat Biserica creștină!

Dar, învierea din morți a Domnului Iisus Hristos e baza și garanța și pentru învierea noastră din morți, la a doua venire a Domnului. Înviind Domnul ne-a dobândit dela cerescul Părinte și a noastră înviere și aceasta e ceea ce face bucuria noastră în sfânta și luminată zi a învierii mai durabilă, mai intensă. „Dumnezeu și pe Domnul L-a sculat și pe noi ne va scula prin puterea Sa“ (I Cor. VI, 14). Același Dumnezeu, care a creiat lumea din nimica prin atotputerea Sa, Același cu a cărui putere au înviat mai mulți morți și prin care El însuși s'a sculat din morți, același Dumnezeu ne va învia și pe noi la o viață nouă.

Ca fii și moștenitori ai împărăției cerești, câștigată nouă prin învierea Domnului, putem esclama cu sf. ap. Pavel: „Moarte, unde-ți este boldul, iadule, unde-ți este biruința“ (I Cor. XV, 55).

Să ne bucurăm deci, în această zi luminată, de învingerea Mântuitorului asupra morții, de învingerea Lui și a noastră, siguri fiind, că prin aceasta pururea vom fi cu El.

Să ne bucurăm și în graiul troparului să cântăm: „Hristos a înviat din morți eu moartea pe moarte calcând și celor din mormante viață dăruindu-le“.

Dr. Z. Munteanu

Să tacă tot trupul.

Jertfa izbăvitoare a lui Hristos se sfârșise odată cu patimile sale. Moartea sa punea pecetea sfârșitului unui act scris cu sfântul sânge pe cruce: *săvârșitu-s'a!* Fiul lui Dumnezeu a fost pus apoi în mormânt cu trupul, dar ca un Dumnezeu ce era, cu sufletul cerceta pe cei din iad, în raiu stătea împreună cu Tatăl și cu Duhul Sfânt. În mormânt nu se pusese un mort neputincios, ci însuși Domnul vieții și al morții.

1. Tarnavski I. pr. Dr., Vască I. pr. Dr. și Sorocean O. pr., „Predici pentru toate Duminicile și sărbătorile anului bisericesc“ tom. I, Cernăuți, 1927.

În liniștea și tăcerea mormântului păzit de ostași, zămislea o lume nouă, renăscută. În această liniște și tăcere creiatoare, mormântul Domnului s'a făcut purtător de viață, a căpătat străluciri de lumină, așa cum nici vistierile împăraților nu le-au cunoscut vreodată.

Să tacă tot trupul omenesc și să stea cu frică și cu cutremur și nimic pământesc întru sine să nu gândească, că Împăratul împăraților și Domnul domnilor vine să se junghie și să se dea întru mâncare credincioșilor.

Tăcerea, sfânta și marea tăcere care adună energiile risipite ale spiritului pentru a le disciplina și a le da direcție...!

Singurătate și tăcere, pe care *Carlyle* le numește „*muncitorii muți*“.

Tăcerea, fără de care rugăciunea adevărată nu se poate face, fără de care gândurile nu se pot nici aduna nici alege și nici nu pot să crească în alcătuirii roditoare de lumină și de adevăr.

În veacul în care omul a uitat să se mai roage și să gândească și în care, cu cât virtuțile tac și se ascund cu atât orgoliul și golul din minți și din inimi răsună mai semeț, tăcerea mormântului Mântuitorului și tâlcul ei pilduitor trebuie să fie pentru sufletul creștin obiect de meditație și izvor de învățăminte.

Liniștea și tăcerea este acumulare de energie spirituală, este încordare de forță, este încordare de puteri.

Marii descoperitori și marii reformatori ai lumii, în tăcere și-au adunat puterile lor creiatoare și tot în tăcere au muncit pentru șlefuirea propriei lor personalități. Predica lor nu a fost altceva decât prezentarea în lume, ca model de imitat, a propriei lor vieți.

Sfinții tuturor vremurilor și înainte, ca și după Mântuitorul Hristos, s'au pregătit pentru misiunea lor profetică și apostolică în singurătate și în tăcere.

Sf. Ioan - Botezătorul timp de douăzeci de ani a stat în pustie, în singurătate și în tăcere, pentru ca cu glas de tunet și cu strălucire de fulger să izbucnească în lume cu predica sa scurtă, dar cu urmări așa de covârșitoare. Timp de zeci de ani, până la începutul activității sale profetice, nu a vorbit un cuvânt. S'a încordat îndelung ca un arc, a cărui săgeată trebuia să izbească în inima unei lumi, ce trebuia trezită, ca să fie gata la venirea Mesiej.

Sf. Apostol Pavel înainte de a porni la

opera lui uriașă de semănător neasemuit al cuvântului lui Dumnezeu, s'a retras și el în singurătate, și în tăcere s'a înarmat în vederea marelui lupte.

Sf. Antonie-cel-Mare, ca să se asigure de singurătate și de tăcere, s'a închis într'un mormânt și acolo s'a rugat și s'a războit cu ispitele ani îndelungați.

Și câți alți biruitori ai trupului nu au făcut la fel?

În adevăr, unde se poate înălța ruga mai fierbinte și mai curată.

Insuși Domnul și Isbăvitorul nostru Iisus Hristos a căutat singurătatea și a iubit tăcerea. Dela doisprezece ani și până la treizeci de ani, când s'a botezat, *Evanghelia* păstrează asupra vieții lui cea mai misterioasă tăcere. În cele patruzeci de zile de retragere în pustie, *sf. Evanghelie* pomenește de ispitirea diavolului. Cât de dureroasă era pentru dușmanul neamului omenesc această retragere a Domnului în tăcere, se poate deduce din aceea, că diavolul a căutat să compromită această încordare a dumnezeescului arc, ce avea să isbească de moarte pe vrăjmașul dintru început al omului.

Câmpul întins al vieții se închide între două scoarțe de carte, între cele două mari tăceri: tăcerea stelelor în cer și tăcerea mormintelor pe pământ. Din înalțuri și din adâncuri sunt atâtea glasuri de ascultat, ca și de dincolo de vremuri și de lucruri, încât ar trebui să ne mirăm cum de mai avem timp de vorbit? *Arhimede* a fost surprins și ucis de un soldat roman, pe când stătea scufundat în deslegarea unei probleme științifice. Cu ochii ațintiți și mintea încordată în tăcere asupra figurilor desemnate pe nisip, el nu mai avu vreme să mai vadă pe ucigaș.

Goliciunea, cu cât este mai scorburoasă, cu atât face mai mare sgomot. Copacul crește ani după ani în tăcere și nu face sgomot decât atunci când securea îl doboară la pământ.

Câtă larmă au făcut răstignitorii în jurul crucii și câtă strălucitoare liniște a însoțit sfânta Înviere!

Tăcerea are atâta putere sfințitoare, încât aruncă până și pe deasupra prostiei și a trivialității un val de cuviință.

Din contră, sgomotul și reclama are darul să întunece până și virtutea.

Până și răufăcătorii sunt încredințați de

folosul tăcerii. Ei nu-și trâmbează planurile ce le urzesc în taină. Însăși opera distructivă a diavolului în tăcere se urzește și în tăcere se lucrează.

Acestei opere nefaste trebuie opusă aceeași armă a tăcerii, opera de eliberare și de înfăptuire a binelui.

Să tacă tot trupul...

Să tacă toate patimile și pornirile, să se adune de pe cărările necurate ale păcătoșeniei picăturile de apă vie ale sufletului și în liniște de gând smerit și doritor de crească lumină, să-și caute sfios cale către Dumnezeu.

Când sufletele noastre limpezite și liniștea acestor sfinte tăceri se vor putea întâlni, ca niște isvoare curate ce curg în aceeași mare de iubire atotcuprinzătoare, atunci am biruit.

Sfinții, eroii spirituali ai omenirii se exercitau în tăcere, pentru marea luptă de învingere asupra lor înșile, noi ne avântăm cu sgomotul orgoliului nostru monstruos întru preamărirea strămbelor și deșartelor noastre „personalități“, și întru a doborî și a birui pe aproapele nostru ce ni se pare că ne răpește din glorie.

Adunările noastre de familie și de societate sunt uneori o adevărată rușine și prin sgomotul cu care se debitează neroziile și răutățile, ca și prin lipsa de fond și de dreptate. Peste tot, în toate manifestările, purtăm cu noi și expunem cu emfază imaginea omului fără demnitate, fără fond, fără sistem: nici în gândire, nici în credință, adevăratul chip al robului inconștient de robirea lui, răsând și compătîmind pe cei liberi.

Sărbătorile noastre, petrecute până și de cei mai săraci dintre oameni în sgomot, în bârfeală și în ghiftuire, ne dau în cifre statistice numărul atât de mare de crime săvârșite, sau de morți subite, ca un rezultat al innăbușirii sufletului și al deslănțuirii poftelor trupului. Acest iarmaroc al păcatelor, acest sgomotos desmăț al trupului trebuie pus în lanțurile tăcerii, iar sufletul eliberat.

În sclipiri de stele, în glas înfricoșat de tunet, în vuet de furtună sau de valuri, în sfânta sa revelațiune, ca și în liniștea gravă și atât de elocventă a mormintelor, pretutindeni grăește Dumnezeu.

Ostașii iată păzesc un mormânt. În mod instinctiv și mai mult inconștient omorătorii au fost cuprinși de groază în clipa, când Iisus

dupăce și-a încredințat duhul în mâinile Tatălui, a îmbrăcat chipul tăcerii.

Iată o tăcere păzită de ostași...!

Sfântă și roditoare tăcere a mormântului Celui Prea Curat, pentru că din tine a izbucnit fiacără izbăvitoare a Învierii, slăvită să fii!

Azi, Neamului nostru i-se impune virtutea tăcerii, a sfintei tăceri.

Pe front, departe... avem atâtea vieți plecate. Acolo se tace și se săvârșește cea mai înaltă misiune, scriindu-se cea mai glorioasă pagină din cartea unui Neam.

Poate în această sfântă și minunată noapte a Învierii mulți din fiii Patriei n'au o bucată de pâine sau o picătură de apă și totuși tac și-și împlinesc, în ascunzișul gropilor, în fundul tranșeelor, cu mâna pe armă și cu ochiul țintă în fața primejdiei, sfânta lor misiune. Poate mâine dimineață, când clopotele Învierii vor trage puternic vestind biruința Învierii, câți și câți nu vor fi rămas înfrățindu-și trupul cu pământ străin, mușcând în tăcere gila cucerită cu sângele lor. Aici acasă, cei apărați de jertfa fără seamăn a lor, să înceteze flecăreala și veselie provocatoare și să tacă tot trupul, pentru ca să poată vorbi virtutea.

Ca din dreptatea ei să putem mâine striga puternic și senin:

„Hristos a înviat!“ pentru Neamul acesta pe toate plaiurile omânești.

Pr. D. V. Anuțoiu

Învierea Mântuitorului.

Prof. C. Rudneanu

Mântuitorul Iisus Hristos s'a născut din sf. Fecioară Maria în mod misterios, El a fost Dumnezeu și om și în această calitate; ca Fiu al Tatălui ceresc, a săvârșit minuni, a biruit natura, a depășit toate legile universului. După ce a murit, L-au așezat în mormânt, dar a înviat din morți, călcând diavolul, a biruit moartea.

Trupul Mântuitorului nu putea rămâne în mormânt, minunea sfintei Învieri a fost anunțată mai bine de o mie de ani de David, prin cuvintele ce le le spun sf. Petru și Pavel, priutor la Mântuitorul Iisus:

„Căci David grăește pentru el: Văzut-am pe Domnul înaintea mea pururea, că de-a dreapta mea este, ca să nu mă clătesc. Pen-

tru această s'a veselit inima mea și s'a bucurat limba mea. Încă și trupul meu se va odihni întru nădejde. Că nu vei lăsa sufletul meu în iad, nici vei da pe cel cuvios al tău să vadă stricăciune. Cunoscute ai făcut mie căile vieții. Umplea-mă-vei de veselie cu fața ta. Bărbați frați, cade-se a grăi cu îndrăsnire cătră voi despre patriarhul David, că a și murit și s'a îngropat și mormântul lui este între noi până în ziua aceasta. Deci proroc fiind, și știind că Dumnezeu s'a jurat lui cu jurământul, că din rodul coapselor lui, după trup, va ridica pe Hristos ca să șadă pe scaunul lui, mai înainte văzând a grăit despre învierea lui Hristos, că nu s'a lăsat sufletul lui în iad, nici trupul lui n'a văzut stricăciune. Pe acest Iisus l-a înviat Dumnezeu, căruia noi toți suntem mărturii. Înălțându-se deci cu dreapta lui Dumnezeu și luând dela Tatăl făgăduința Sfântului Duh, l-a revărsat pe acesta, cum vedeți și auziți voi acum" (Faptele II, 25—33).

Sfântul apostol Pavel ne spune următoarele: „Iar cum că l-a înviat din morți, neavând să se mai întoarcă spre stricăciune, așa a zis: Voiu da vouă harurile lui David, cele încredințate. Drept aceea și în alt loc zice: Nu vei da pe cel sfânt al tău să vadă stricăciune. Pentrucă David slujind în timpul său voii lui Dumnezeu, a adormit și s'a adăugat la părinții săi și a văzut stricăciune, iar cel pe care Dumnezeu l-a înviat, n'a văzut stricăciune" (Faptele XIII, 34—37).

Poetul și profetul regal spune despre Mesia, că „nu va vedea putreziciune. Pentru aceasta s'a bucurat inima mea și limba mea s'a veselit. Ba încă și trupul meu odihnește în nădejdea, că nu vei lăsa sufletul meu în iad, nici vei da celui cuvios al tău să vadă putreziciunea" (Psalm XV, 9—10).

Mântuitorul Iisus, pe care sf. Petru îl numește „Incepătorul Vieții“, nu putea rămâne în mormânt ca și ceilalți oameni, fiindcă opera fundamentală a creștinismului a fost: — nașterea și învierea — cele două evenimente unice în istoria lumii și a religiunilor.

Învierea lui Iisus Hristos a consolidat edificiul creștin, așa după cum ne-a demonstrat-o cu o convingere dialectică sf. apostol Pavel: „Iar dacă n'a înviat Hristos, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică însă este și credința noastră. Ne aflăm încă și martori mincinoși ai lui Dumnezeu, pentrucă am mărturisit împotriva lui Dumnezeu că a înviat pe Hristos, pe care nu l-a înviat, dacă nici morții nu învlază" (I Cor., XV, 14—15).

Învierea Mântuitorului a fost un fapt istoric, mărturisit de aceia cari au fost martori oculari ai minunii petrecute în jurul mormântului, realitatea divină s'a arătat în toată plinitudinea ei.

În momentul acela unic plin de mister, s'a luminat gândul celor îndoelnici, celor puțin credincioși, a păgânilor — cu toții s'au regăsit în jurul mormântului sfânt și au exclamat: „Cu adevărat Fiul lui Dumnezeu a fost Acesta...“

Azi sfânta zi a învierii e temelul solid al existenței noastre. Fără această credință sfântă suntem niște biete ființe rătăcite.

Marea sărbătoare a Bisericii ortodoxe de totdeauna a fost și este și azi sărbătoarea Paștilor, Învierea luminoasă a lui Hristos. Misterul sfintei învieri trăește aeeva în sufletele noastre chinuite și un nou orizont apare în ochii noștri, învierea vieții de pace și de renaștere.

Aspectul doctrinal al Sfintei Învieri.

De: Pr. I. Racoveanu-Nera

Nemărginita bucurie revărsată peste întreaga creștinătate din prilejul praznului Sfintei Învieri nu este a se atribui cadrului primăvăratec care dintr'o fericită coincidență numai, ilustrează Praznicul cu minunăția florei timpurie sau îl cădelnițează cu zefirii și mireasma naturii trezite la viață.

Bucuria Paștilor o constituie contrastul dintre suferință și eliberare, dintre întunec și lumină, dintre moarte și viață, unde pozitivul triumfă biruitor. Ca la nici o altă sărbătoare la Sfânta Înviere creștinul trebuie să participe efectiv, să pregătească praznicul cu integrarea eului său în ritual, căci Paștile nu sunt o sărbătoare izolată și spontană, ci o înșiruire de momente mistice cari culminează în *Înviere*.

Și ceea ce constituie înalta bucurie a acestui praznic e tocmai părăsirea tulgerătoare a calvarului și eruperea triumfală: Hristos a înviat!

În acel moment sublim se uită de toate! Toate neajunsurile se împlinesc, toate nevoile se îndulcesc și toate gândurile se înoesc la lumina neîntrecută a praznicului praznicelor și sărbătoare a sărbătorilor. Și fiorii sfințeniei sunt cu atât mai mari pentru credincioși, cu cât nu se înfățișează fenomenului sărbătorec spontan ci asistă la întreaga destășurare a lui în mod activ, urcând cu Iisus în Ghetsemani, în fața

lui Pilat și pe Golgotha, ca apoi să exclame cu mironosițele: Hristos a înviat!

Axa creștinismului se sprijină pe trei momente istorico-dogmatice din misiunea lui Iisus Hristos și anume: *Nașterea Mântuitorului, Învierea, Parusia.*

Toate aceste funcțiuni au fost așteptate cu nădejde și bucurie de generațiunile din epocile respective: *preincarnaționalistii* îl doreau pe *Mesía*, apostolii, învățăceii și cu toate cohortele creștinilor veacului dintâiu așteptau *învierea* și toți dimpreună cu *noi — preparusienii* — ne așteptăm verificarea credinței la *înfricoșata zi a judecării* pe care nimeni n'o poate defini de aproape sau departe, dar în tot cazul o așteptăm, cu înfrigurare unii și cu bucurie alții.

Privit sub această lumină de înlănțuire în economia mântuitoare, Praznicul Învierii s'a instituit ca o necesitate absolută căci numai înviind din mormânt, Iisus Hristos a pecetluit învățătura Sa, după cum afirmă și Sf. Ap. Pavel: „*Dacă Hristos nu s'a sculat, zadarnică este credința voastră* (I. Cor. 15).

Bucuria învierii lui Hristos i-a transfigurat complet pe Sf. Apostoli și învățăceii! Din oameni blânzi, docili și uneori oscilatori în credință, devin slujitori zeloși ai Domnului, predicând cu temeritate și convingere evanghelia mântuitoare, ori înfruntând alături de miile de creștini, nebuni după Hristos, cu o abnegație extraordinară, persecuțiuni, temniță și moarte chiar, dar reușesc în acest fel să recolteze roadele cele mai de preț, convertind păgâni, învățați și oameni simpli la legea lui Hristos!...

...Deși pe noi, cei de azi, ne despart de Învierea Mântuitorului aproape 2 milenii, lumina răsărită atunci de sub lespedeza prăvălită ne învederează peste vremi și nouă calea drumului apostoliei adevărate și lucrătoare pentru Hristos..

Să nu ne mulțumim așadar a participa la Sfânta Înviere ca niște umbre impasibile, animate de bucuriile momentane ale acestui praznic învăluit cu nostalgii și tradiții, ci să ne luminăm cu lumina adevărată a învierii lui Hristos, bucurându-ne, dar și înfricoșându-ne în același timp pentru câte n'am împlinit cu adevărat pentru sfințirea lui, căci el ne deschide drum spre judecată prin formula: Hristos a înviat!

Mânia lui Dumnezeu se descoperă din cer peste toată păgânătatea și peste toată nelegiuirea oamenilor care țin adevărul în robia nedreptății.

Romani I, 18.

Învierea socială.

Războiul mondial din 1914—1918 n'a rezolvat definitiv problemele acute, pe care mersul vremii le-a aruncat la suprafață, sau dacă în parte le-a și rezolvat, în schimb a creat o situație involburată, pentru limpezirea căreia a trebuit, începând cu luna Septembrie 1939, să se continue războiul mondial cu o înveșunare și mai pronunțată ca în trecut.

Lozinca încăerării actuale este totala nimicire a inamicului; devreme ce regisorii înclăștrării armelor sunt de credință, că fără îndeplinirea integrală a acestei lozinici, anumite probleme de ordin mondial nu se pot soluționa. De aceea războiul va continua până la înbrâncirea desăvârșită a unuia sau a celuilalt dintre adversarii, ce stau față pe liniile mereu expuse la bătaia tunurilor.

Primejdiile aproape catastrofale, ce s'au abătut în timpul din urmă asupra poporului român, au constrâns și țara noastră să intre în jocul sângeros al războiului, căci altcum nu și-ar fi câștigat dreptul de a lua parte activă la înfăptuirea orânduirii celei noi, ce va să vină după ce se va termina măsurarea paterilor celor ce n'au vrut să se înțeleagă pe cale pașnică.

Finanțarea războaelor se făcea în trecut cu ajutorul unor împrumuturi externe, ce se contractau cu garanții mari și cu dobânzi și comisioane și mai mari. Dar împrumuturile acestea, preferate de capitalismul Occidentului, aveau neajunsul că duceau neîndoios la dezastru din simplul motiv, că țările supraîncărcate de datorii n'aveau din ce replăti aceste împrumuturi oneroase.

Pățania din trecut ne-a desvâțat de a mai alerga după împrumuturi externe astfel că acum fiecare dintre noi contribuie direct într-o formă și măsură oarecare la sarcinile războiului.

În vederea acestei contribuțiuni s'a adresat Guvernul Țării către cetățeni, să semneze la împrumutul de reîntregire, lansat în anul 1941.

Subscrierile de bună voie la acel împrumut s'au soldat cu un rezultat vrednic de luat în seamă, au fost însă și de aceia, cari în lipsă de înțelegere a spiritului vremii au rămas indiferenți față de chemarea la datorie și aceștia sunt în majoritate cei bine înstăriți, cei îmbogățiți pe urma unor conjuncturi economice sau financiare favorabile.

Necontribuind ei în măsura puterii lor la împrumutul de reîntregire au aflat, că e firesc ca unul să se bată pe viață și pe moarte în

frig și viscol, iar celălalt să șadă, desconsiderând interesul obștei.

În fața acestei anomalii cu drept cuvânt ne întrebăm: Dacă pe frontul învăpăiat de focul armelor întâlnim morți, mutilați și grav răniți, de ce pe câmpurile mănoase ale finanțelor să n'avem cel puțin ușor vulnerați în situația lor de atotputernicie financiară.

Ținuta nepatriotică a celor ce n'au dat ascultare deplină chemării Guvernului Țării, a determinat înființarea unui nou impozit sub numirea de „impozitul excepțional de reîntregire” cu scopul de a susține războiul și a reface viața economică și bunurile distruse de inamic și războiul în teritoriile eliberate.

Și deoarece atât persoanele mobilizate, care au luat parte efectivă la războiul reîntregirii, cât și invalizii de război, precum și cei ce au subscris la „Imprumutul reîntregirii din 1941” cel puțin sumele prevăzute în tabloul fixat de Înaltul Guvern, — au dat contribuția lor pentru efortul la reîntregire a țării, toate aceste persoane au fost scutite de impozitul nou înființat.

Ținându-se mai departe seamă de puterea redusă de contribuție a sinistraților de cutremure, inundații, incendii sau război, s'a prevăzut pentru această categorie de contribuabili reducerea la jumătate a impozitului respectiv.

Cei ce n'au semnat în măsura puterii lor de plată, sau nu s'au prezentat nicidecum la ghișeele de subscripție sunt conduși de credința, că vremurile în care și-au adunat cu ușurință averile și acum le sporesc prin diferite speculațiuni, se vor întoarce și atunci iarăși vor putea să beneficieze de rodul avuției lor fără obligamente sociale însemnate.

Lumea trecutului însă a fost o lume zburdată pentru unii, aproape de nesuportat pentru alții, încât cu structura-i păcătoasă ne-a apropiat de abisul social. De aceea în parte s'a și prăbușit și în altă parte e pe cale a fi doborâtă.

Lupta cea mare ce se dă acum, se dă pentru o schimbare radicală, pentru o așezare socială mai dreaptă, ceea ce nu se poate ajunge fără sacrificii grele.

Lumea din trecut și-a trăit traiul și ca orice lume învechită, trebuie să dispară în fața unei lumi tinere și viguroase, care lume nouă se plămădește acum pe câmpurile vaste de luptă.

Vorbind în graiul bisericii zicem:

„Mântuitorul Hristos a murit, ca să închidă porțile iadului și a înviat, ca să se deschidă ușile raiului”.

„Prin înviere Mântuitorul a statornicit o nouă ordine duhovnicească în lume”.

„Învierea reprezintă creațiunea omului nou, omului lăpădării de sine, al adevărului și al dragostei”.

Misiunea sublimă de mântuitor o are în prezent armata, care „cu moarte pe moarte călcând” ajută așezarea definitivă a unei orându-eli noi, ajută creiarea omului, care o să fie omul viitorului.

Nu de mult duhurile rele ne-au îndrumat spre prăpastie, atât în cele naționale cât și în cele sociale.

Atunci a întrevenit vitejia fără seamăn a ostașilor noștri, oprind în rostogolire lavina ce amenința să ne distrugă.

Prin jertfa lor de sânge ni-se pregătește acum posibilitatea, ni-se pregătesc condițiunile unei învieri sociale, înconjurată de cadrele strălucitoare ale unui naționalism constructiv.

Rugându-ne lui Dumnezeu, suntem în așteptarea acelei învieri.

Aurel Moacă.

Cu Preoții.

Mi-e drag cu Preoții să fiu,
S'ascult, SĂ CRED cuvântul viu.

Ei sfătuiesc în adunări
Cu dorul bunei îndreptări

În frunte stă Protoereu
Iubit, plăcut lui Dumnezeu.

Apostoli vremurilor sunt ei,
Pe calea Evangheliei.

Ajută-i Doamne'n slujba lor,
Să fie »o turmă ș'un păstor«.

Iar noi „frunțași” cari ne numim,
În sat — cu drag să-i sprijinim.

Învățător, notar, primar,
Să nu uităm cerescul dar.

Noi toți, gândind la sfântul rost:
Ștefan cel Mare cum a fost.

Să stăm cu fratele plugar
'Naintea sfântului Altar.

Că PILDA noastră, fraților.
Putere mare-i la popor.

PE NOI ÎNTĂI, DE NE-OR VEDEA,
SE UMPLE IAR — BISERICA.

Ș'atunci mai mult, nu ca'n pustiu.
Va răsuna — cuvântul viu.

G. B.

Conferința spirituală

a preoților din protopresbiteratul Caransebeș.

Scoboritor din preajma scaunului mitropolitan al Sibiului impregnat cu datini și tradiții seculare, P. S. S. Episcopul *Veniamin Nistor* aduce în metaniile credincioșiei Sale mărgăritarele cele mai scilpitoare ale harului dumnezeesc, menite ca odată cu începutul primăverii celui dintâiu an de arhipăstorie să învioreze și să reverse pe întreg ogorul Eparhiei Caransebeșului adierea harismatică a sufletului Său de părinte bun și a toate îndreptător.

Osărdulitor neostenit, cu vorba și cu fapta, cu slujba și cu îndemnul, P. S. Sa ascultă, îndrumă și vizitează în așa fel ca să nu rămână ungher necunoscut și dorință dreaptă neimplinită pentru fiii săi sufletești.

Dar, ca vlăstar al unei vechi familii de preoți, P. S. Sa știe mai mult ca oricine altul, că o regenerare se poate face cu urmări bune și folos, începând de sus, pentru a-și cunoaște și verifica tărnia coloanelor spirituale din Eparhie.

Socotind așa dară că „timpul sfântului și mare-lui post este timpul cel mai prielnic de învioreare sufletescă nu numai pentru credincioși ci și pentru slujitorii altarelor“, cum spune într-o scrisoare pastorală P. S. Veniamin, „toți preoții se vor mărturisii și se vor împărtăși cu sf. taine în decursul sf. liturghii...“ la sediul protopopiatului.

Potrivit acestor dispozițiuni, preoțimea protopresbiteratului Caransebeș a fost convocată Marți, 17 Martie 1942 pentru satisfacerea acestor trebuințe spirituale.

La orele 12 tot clerul tractual s'a adunat în catedrala sf. Gheorghe din loc unde P. Cuc. Pr. *Isaia Suru*, administratorul protopresbiteratului, însoțit de preoții *Ion Jucos* din Zervești și *Gheorghe Popoviciu* din Mărul au oficiat slujba „Chemării Duhului Sfânt“, răspunsurile fiind date în cor de preoții participanți.

După aceea s'a trecut în sala de festivități a Academiei de Teologie din loc unde P. Cuc. Pr. *Isaia Suru* ocupând locul prezidial cere adunării să-și constituie biroul. Se alege ca secretar Păr. *Ion Racoveanu* din Ferdinand, iar membri de încredere preoții *Iova Firca* și *Traian Dobromirescu* din Caransebeș.

Adresând apoi un călduros cuvânt de bineven-tare asistenței, pâr. președinte deschide ședința dând cuvântul pâr. prof. Dr. *Petru Rezuș* dela Academia de Teologic din loc, care își desvoltă meditația despre sf. taină a mărturisirii și a cuminecăturii, începând prin a-și manifesta bucuria de a-i fi dat Sf. Sale să semene sămânță duhovnicească în cel mai ideal și cel mai propice ogor care este alcătuit din preoțimea protopopiatului central. Continuând, conferențiarul arată că nicăeri ca în creștinism sufletul omeneșc nu este mai cercetat și respectat. Pentru marea operă a pastorației va trebui așa dară să ne cunoaștem mai întâiu sufletul nostru și numai așa, împăcați cu noi înșine, să purcedem la lucrul euharistic. Într'adevăr, mare taină este aceasta, căci din câți gânditori și reformatori a cunoscut istoria, niciunul n'a reușit să se fixeze în omenire mai tenace ca Mântuitorul Iisus Hristos prin misterul pe cât de subtil pe atât de real al transubstanțierii. Pâinea, materia sf. taine a cuminecăturii,

este hrană pentru viața de toate zilele ca și pentru viața vecinică. Omul însă, orientat mai mult spre realitățile și contingentele lumii acesteia, în goana sa după bunuri și avuții, nesocotește pâinea vieții celei de veci și aici este chemată Biserica prin sacerdoțiu ei să canalizeze vrerea și lucrarea fiilor săi spre răv-nirea adevărului etern.

Alcătuită din cele mai judicioase și verificate constatări raportate la doctrină, tradiție și contingentele din lume, meditația pâr. prof. Dr. *Petru Rezuș* și-a ajuns scopul în modul cel mai fericit, captivând auditoriul timp de o oră și mai bine prin măestria și originalitatea abstracțiunilor caracteristice unui adevărat teologumen.

Alegerea Duhovnicului tractual. Prezidiul arată preoțimii că potrivit cerințelor P. S. S. Episcopului Veniamin fiecare protopopiat va trebui să-și aleagă un duhovnic dintre preoții mai bătrâni și mai experimentați.

La aceasta, asistența aclamă în unanimitate pe pâr. *Gheorghe Popovici* din comuna Mărul.

Mărturisirea preoților. După aceasta, întreagă asistența se îndreaptă spre catedrala sf. Gheorghe, unde se săvârșește sf. taină a mărturisirii.

Miercuri, 18 Martie 1942, la ora 8 dimineața, preoții adunați în aula Academiei de Teologie, ascultă meditația pâr. D. V. *Anușoiu-Valeadeni*, despre sf. taină a cuminecăturii. Descriind într'un chip foarte sugestiv așezarea sf. cuminecături, conferențiarul conchide că acest mister, accesibil numai creștinății, a sporit cortegiile preoților marfirizați pentru cruce și tot sfințenia lui a fortificat și a pecetluit caracterul preoțimii legendare din toate timpurile.

Liturgia și împărtășirea preoților. La ora 10 a. m. întreagă asistența se îndreaptă spre catedrala sf. Gheorghe unde P. Cuc. Pr. *Isaia Suru* administratorul protopresbiteratului asistat de pr. *Iova Firca* și protodiaconul *Teodor Roșca* au oficiat Liturgia înainte sfințită, răspunsurile fiind date de către studenții Academiei de Teologie din loc.

La priceasnă, în fața profesorilor de teologie, a credincioșilor și a studenților, întreagă preoțimea tractuală se împărtășește în sf. altar, creind astfel un act de spiritualitate cum n'a mai înregistrat Caransebeșul până acum.

Reîntorși în sala de ședințe, preoții ascultă conferința pâr. Gh. *Popovici* din comuna Mărul, intitulată *Organizarea cercurilor pastorale*.

Bazat pe constatările teologilor și gânditorilor creștini, conferențiarul arată că misiunea păstorului de suflete are un câmp mult mai vast decât s'ar crede. Preotul, amăsurat cerinței din Rugăciunea dumnească: „vie împărăția Ta“, va trebui să militeze pentru o teocrație pământească pregătind și pe credincioșii săi în acest spirit creștin.

Pentru ajungerea acestui ideal va trebui ca preoții să-și unească forțele spirituale și astfel grupați în cercuri pastorale să lucreze pentru ridicarea religio-morală a satelor noastre.

Astfel Sf. Sa grupează parohiile din protopopiat în 8 cercuri, având fiecare câte un președinte și câte un secretar cari să întocmească și să conducă acțiunile culturale respective.

Pâr. *Ion Racoveanu-Ferdinand*, comunică ast-

tenței că în calitate sa de mandatar al Fundației Culturale Regale Regele Mihai I se oferă să stea în ajutorul acestor cercuri culturale, procurând căminelor culturale cari s'ar înființa eventual de către P. P. C. C. preoți: cărți, aparate de radio și ajutoare bănești.

De încheiere, P. Cuc. Pr. *Isaia Suru* președintele conferinței face comunicări oficiale în legătură cu luminile de ceară, cassa bisericii, carnetele cantorilor și reversul pentru fișa de salariat public.

Epuizându-se ordinea de zi, prezidiul adresând mulțumiri participanților pentru osteneala depusă în reușita desbaterilor, ridică ședința, despărțindu-se de preoți în modul cel mai cordial.

I. R. Nera

Ș T I R I

Hristos a înviat

spunem tuturor cetitorilor, colaboratorilor și prietenilor foil noastre.

Conferințele preoțești de primăvară s'au ținut în timpul marelui Post, credem, în toate protopopiatele. Din cauza abundenței de material, abia în numărul proxim vom publica dări de seamă și constatări dela protopopiatul Bocșei, Logojuului și al Mehădiei, cari ni le-au trimis.

Înălțătorul monument al eroului general Ioan Drăgălina se va ridica în Caransebeș, orașul natal al bravului ostaș. Monumentul este executat de sculptorul M. Onofrei și va avea înălțimea de 2,40 metri. Ridicat din bronz, va fi așezat în parcul orașului pe postament de marmoră. Eroul va fi înfățișat ca militar scrutând zările într'un moment de inspirație pentru o bătălie victorioasă. Fața lui privește spre apus, spre Banatul lui drag, a cărui desrobire a început-o el.

„Eu și-s frate, tu-mi ești frate“, așa a versificat poetul, așa au simțit desigur și frații noștri din protopopiatul Vârșetului, administrat de p. C. Lăpădat, când au colectat pentru „Darul Ostașului“ aproape un milion de Lei. Sumele au fost predate Aștrei și altor instituții din Banat cari le-au dat patrioției lor destinații. Semnalăm cu multă bucurie gestul nobil al unor frați cari nici ei nu huzuresc azi în belșug, totuși mângăie cu dragostea lor rănile inimilor cari bat și luptă și pentru ei.

Dania Comunității de Avere. Cuvântul nostru de laudă, — așa cum a fost amintit săptămâna trecută — îl merită din plin această instituție. Ca să netezească atâtea greutăți și să ajute la promovarea scopurilor culturale ale eparhiei, Com. de Avere prin președintele ei d. Romulus Boldea, a pus la dispoziția P. S. S. Episcopului Veniamin suma de 100.00 Lei. Fapta grăește dela sine.

Societatea ortodoxă a femeilor române din Caransebeș în adunarea generală de acum câteva săptămâni a prezintat un interesant raport, despre care am făcut amintire la timpul său. Nu mai puțin cuceritoare

a fost cuvântarea prezidentei, d-șoara Elena Biju, pe care o vom publica într'un număr viitor.

Subliniem deosebit de instructiva predică a p. R. G. Ancușa, rostită în Dumineca Floriilor. Arătând măreția intrării Domnului în Ierusalim, Sf. Sa a spus că „această intrare a fost cheazăia intrării noastre cu Iisus în Împărăția cerurilor“. Îndemnuri bune a servit apoi pentru primirea cu vrednicie a lui Hristos, cel ce astăzi învie din mormânt.

Parastas pentru eroii Batalionului 1 Grăniceresc s'a săvârșit în curtea unei cazărmi din Caransebeș la 21 Martie a. c. Batalionul acesta cu sediul în București, întâiul care a trecut Prutul, iar mai apoi Nistrul este o unitate din cele mai viteze. Împreună cu soldații rămași, mulți intelectuali și elevi din oraș s'au rugat pentru sufletele bravilor dispăruți. Dl. Maior comandant a vorbit despre faptele lor de vitejie, iar p. O. Tursa a rostit o însuflețită cuvântare, pe care o vom publica într'un număr viitor al foil noastre.

„Școala Normală din Caransebeș“, sub acest titlu ziarul Dacia de Miercuri, 25 Martie a. c. a publicat un foarte frumos articol. Documentând vechimea acestei școli, autorul, d. I. B. Mureșianu, stăruie asupra rolului cultural și românesc pe care această școală l-a avut în trecut și pe care îl are în proporții îndoite în viitor.

„Bazar“ a organizat societatea femeilor pentru înfrumusețarea cimitirului ortodox. Ideia, bună, a reușit spre mulțumirea atât a societății — în favorul căreia s'a făcut — cât și spre satisfacția publicului caransebeșan.

† **Preotul Ioan Marinescu** din Zgribești a trecut la vecinicie în vârstă de abia 38 de ani. Răposatul fusese întâi preot în Mătnicul-mic de unde acum trei ani a venit la Zgribești. În puterea vârstei moartea l-a secerat lăsând o familie orfană și un altar fără slujitor. Dumnezeu să odihnească pe robul său în pace.

† **Emil Popa**, fiul profesorului pens. Remus Popa din Caransebeș a căzut eroic pe frontul din răsărit într'o luptă la baionete pe câmpia Crimeii. Răposatul a fost licențiat al Academiei Naționale de Educație fizică; a murit în floarea vieții, de 24 ani.

Sufletul lui și al atâtor camarazi dispăruți străjuște din Cer la învierea neamului!

Aviz. Din cauza împrejurărilor excepționale toate comenzile făcute la librărie se fac cu întârziere. *Librăria Diecezană.*

Note oficiale

Nr. 1743 B. 1942.

Cu adresa noastră Nr. 1852 B 1941 din 31 Martie 1941, s'a comunicat hotărîrea Sinodului Permanent din 12 Martie 1941, prin care preoțimea era sfătuită ca pentru orice nedumerire sau problemă bisericască să se adreseze pe cale ierarhică PP. SS. Chiriarhi canonici, iar nu altor autorități care nu cunosc îndeajuns problemele bisericesti.

Cu toate acestea constatăm că preoții continuă să

adreseze organelor de stat memorii și diferite întâmpinări asupra unor probleme pur bisericești.

Prin astfel de acte, nu numai că inoportunează organele de Stat cu chestiuni pe care nu le cunosc, ocupându-le un timp prețios în alte direcții, dar scad și prestigiul preoților însuși care fac asemenea memorii și întâmpinări, prin aceea că dau dovadă că nu știu unde să se adreseze pentru chestiunile care îi interesează pe ei și Biserica.

De aceea, potrivit adresei Sfântului Sinod Nr. 814 din 12 Martie a. c., venim din nou a sfătui pe toți preoții noștri ca să se conformeze celor de mai sus, căci față de cei ce vor mai contraveni acestor dispoziții, vom fi nevoiți să aplicăm cele mai severe sancțiuni disciplinare.

Caransebeș, la 19 Martie 1942.

Episcop :

Consilier referent:

† VENIAMIN

Prof. Ic. Stfor R. G. Ancușa

Nr. 1807 Bs.—1942

Ministerul Culturii Naționale al Cultelor și Artelor Subsecretariatul Cultelor, ne înaintează în copie următoarea adresă a Ministerului Economiei Naționale, Cab. Secretariatului Nr. 123.157/1942.

Cunoscând că unele Ministere și autorități consideră din eroare Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării Armatei și Populației Civile, ca fiind subordonat Ministerului Economiei Naționale și adresează, spre soluționare, intervențiile lor privind problemele de aprovizionare, prețuri, control și speculă, etc. Ministerului nostru, avem onoare a vă ruga să binevoiți a dispune să se încunoștințeze Serviciile Departamentului Dv. să se adreseze în menționatele chestiuni direct Subsecretariatului de Stat al Aprovizionării, spre a se evita astfel o corespondență inutilă și întâzieri dăunătoare.

Ceeace se comunică Cuc. noștri preoți și protopopi spre luare la cunoștință.

Caransebeș la 21 Martie 1942.

Episcop:

Secretar eparhial:

† VENIAMIN

Pr. Petru Toma

No. 1704 Bs. 1942.

Se pune în vedere tuturor Cucernicilor preoți care conduc oficiile noastre parohiale, că toate ordinele, notele oficioase și circularele ce se publică în Foaia Diecezană, vor avea să le înregistreze în protocolul de exhibite și se vor transcrie și în protocolul circularilor.

Prea C. protopopi la inspecțiile ce le vor face în parohii, vor controla dacă această dispoziție se observă întocmai.

Caransebeș, la 19 Martie 1942.

Episcop:

Secretar eparhial:

† VENIAMIN

Pr. Petru Toma

CONCURS

În Baza decisului Ven. Consiliu Eparhial Nr. 604 B. din 13 Ianuarie 1942, se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în Foaia Diecezană, pentru ocuparea postului de paroh la parohia de cl. III-a din comuna **Moniom**, protopopiatul **Bocșei-montane**.

I. BENEFICII:

1. Sesiunea parohială în extensiune de 30 jug.
2. Casa parohială.
3. Venitele stolare uzitate.
4. Birul parohial de 30 Lei de fiecare număr de casă.

II. INDATORIRI:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate indatoririle preoțești și parohiale, a predica regulat și a catehiza la școala primară din loc fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus, cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, să se prezinte în sf. biserică în vre-o Duminică sau sărbătoare, după ce mai înainte își vor fi exoperat binecuvântarea și respectiv învoirea P. S. S. Episcopului Veniamin și să și înainteze cererile, P. On. Oficiu protopopesc în Bocșamontană, adresate fiind consiliului parohial din Moniom

Moniom, din ședința consiliului parohial ținută la 8 Martie 1942.

Președinte:
C. Ișfan Stan
adm. paroh.

Notar:
Petru Vuc

În înțelegere cu Oficiul protopopesc.

Dr. N. Iorgovan
Protopop

3-3

Nr. 2003 C 1942.

Consiliul eparhial publică concurs de 8 zile pentru ocuparea postului de cântăreț bisericesc și conducător de cor în parohiile **Slatina-mică** și **Gladna-montană**.

I. BENEFICII:

1. Dotația cantorală dela parohie.
 2. Salarul dela stat.
- Reflectanții, absolvenți ai școlii cantorale, vor înainta consiliului parohial — prin Oficiul Parohial respectiv — în termen Concursual actele necesare.

Caransebeș în 2 Aprilie 1942.

Consiliul eparhial

STIHARE

din mătăsă brocată de culoare galbenă
se află de vânzare la **Librăria Diecezană**
din **Caransebeș** cu prețul de

Lei 6.350

Bogat înzestrată cu tot felul de obiecte bisericesti

LIBRĂRIA DIECEZANĂ

DIN CARANSEBEȘ

stă la dispoziția tuturor, oferind cu prețuri potrivite dela cel mai modest obiect de cult până la cele mai luxoase odăjdii preoțești, brodate cu fir curat, de culoare galbenă.

*Pe lângă acestea, **Librăria Diecezană** dispune de cele mai noi și mai rare cărți literare, științifice și teologice. Se pot comanda simplu sau cu ramburs, pe adresa: **Librăria Diecezană, Caransebeș.***